

GULHÄMPLING — NY ART FÖR VÄSTMANLAND

Karl-Gunnar Källebrink

På morgonen den 7 juli 1976 ämnade övertecknad besöka Mörtholmen på östra sidan av Fläcksjön.

Då jag klev ur bilen hördes några fågeltoner från en närliggande dunge som väckte min nyfikenhet. En timme framåt avlyssnades fågeln som hela tiden höll sig dold i björk- och aspkrönorna. Vid ett tillfälle iaktogs en liten gul fågel och vid två andra tillfällen en Phylloscopus-sångare. Jag kunde ej avgöra om sången kom från någon av dem. Lätet som förbryllade mig var ett "tsvi svi svi svi svi" som varade i 1,5 - 2 sekunder. Sången återkom ständigt efter en kort paus. Någon artbestämning kunde ej göras denna dag.

På morgonen den 8 juli besöktes lokalen åter tillsammans med Bo Eriksson. Efter ett tag lyckades vi få höra sången och även se upphovsmakaren, en liten gul sak i grönsisksklass. Panna, strupe, bröst och övergump var gula. Ett gult band gick över ögat från den korta näbben till nacken där det sammanbands med ett kraftigt gult nackband. Hjässan var gul med olivgröna, långsgående sträck. Kinderna bildade en olivgrön trekant. Framför de hoplagda vingarna fanns flera långsgående bruna streck som slutade under buken. Ryggen var olivgrön med långsgående bruna streck från nackbandet till övergumpen. Stjärten var gråbrun och kluven. Vingarna var brungröna med två gulvita band. Det stod klart för oss att det var en hane av gulhämpling vi hade framför oss, ibland på endast 10 m håll.

Gulhämplingen avlyssnades åter sent på eftermiddagen samma dag tillsammans med flera andra personer. Under den tiden sjöng den betydligt längre perioder och svixrade/knisslade fram en mängd ljud som ej hade hörts tidigare. Bl.a. hördes ett grönfinkeliknande "djuli" och ett smattrande som påminde om en varnande liten flugsnappare.

Veterligen iaktogs gulhämplingen sista gången på eftermiddagen den 10 juli. Då hade den blivit fotograferad och sången inspelats på band.

Gulhämplingen har en sydlig utbredning som går upp till Skåne, där den häckar årligen med några par. Sporadiska fynd i norra och västra Sverige är gjorda i Södermanland, Uppland, Värmland, Gästrikland och Lule Lappmark.